

Which you shall place – ¹השוה הכתוב אשה לאיש – before them; this verse equates a woman to a man

Overview

The ר"א cites the פסוק of אשר תשים לפניהם to teach us that women and men are equal concerning the דינין (the monetary laws) of the תורה. It seems that this is derived from the word 'לפניהם', which is considered an inclusive term thereby adding women to these laws. תוספות will point out several difficulties with this approach, and resolve them.

asks: תוספות

– תימה הא לפניהם לא איירי אלא בכשרים לדון –

It is astounding! For the word לפניהם is referring exclusively to those that are fit to judge (but not everybody) -

– דכן דרשינן בפרק בתרא דגיטין (דף פח,ב ושם) לפניהם ולא לפני הדיוטות –

For this is how we interpret the word לפניהם in the last פרק of מסכת גיטין; לפניהם (before them²) and not before laymen; lay people are not empowered to pass judgment. תוספות continues to explain the question -

– ואשה פסולה לדון דתנן בפרק בא סימן (נדה דף מט,ב ושם) כל הכשר לדון כשר להעיד –

And a woman is unfit to judge as we learnt in a משנה in פרק בא סימן; 'whoever is fit to judge is fit to testify'. תוספות continues with the proof that a woman is פסולה לדון -

ואשה פסולה להעיד כדאמרינן בהחובל (לקמן דף פח,א) ובפרק שבועת העדות (שבועות דף ל,א) פרק and in פרק החובל גמרא states in פרק בא סימן (נדה דף מט,ב ושם) כל הכשר לדון כשר להעיד. We know therefore (from the גמרא in החובל) that a woman is פסולה להעיד; it follows that she must be פסולה לדון, for if she would be כשרה לדון then she would be כשרה להעיד as the משנה states in פרק בא סימן. The question is how we can derive from לפניהם that woman are equated with men (concerning the דינים) when the word לפניהם is referring to כשרים, and woman are not כשרות לדון.³ Obviously, then, the word לפניהם cannot be interpreted to include women!

answers: תוספות

– ויש לומר דההיא דפרק בא סימן (נדה דף מט,ב) באיש איירי –

And one can say; that משנה of פרק בא סימן (which states that כל הכשר לדון כשר להעיד) is referring to men -

– כלומר כל איש הכשר לדון כשר להעיד –

meaning that every man who is fit to judge is also fit to testify. However concerning woman there is no such rule; for woman are permitted to judge even though

¹ שמוות (משפטים) כא,א.

² See רש"י there that the word לפניהם is referring to the seventy elders. See however later in this תוספות.

³ See 'Thinking it over' # 1.

they are not permitted to testify. Therefore the word לפניהם which is referring to judges may indeed include women who are כשרים לדון.

anticipates a possible support for this conjecture that women are כשרות לדון, and rejects it:

ומדכתיב (שופטים ד,א) והיא שפטה את ישראל בדבורה –

And from that which is written concerning דבורה (the prophetess) ‘and she judged Israel’ -

אין להביא ראיה דאשה כשירה לדון דשמא היו מקבלים אותה עליהם משום שכינה –
We cannot bring a proof that a woman is כשרה לדון for perhaps they accepted her to judge them because the שכינה rested upon her. Litigants (if they both agree to abide by the ruling) may accept any judge they choose. It is possible that even though a woman is פסולה לדון, nevertheless the בני ישראל (generally) accepted דבורה to be their judge in various litigations out of respect of the שכינה which rested upon her (as a נביאה).

asks an additional question:

ואם תאמר בגיטין (דף פח,ב) דרשינן לפנייהם למעוטי הדיוטות והכא דרשינן לרבות אשה
And if you will say; in מסכת גיטין we interpret the word לפנייהם to exclude laymen, and here we interpret לפנייהם to include women. How is it that the same word is both exclusive (of הדיוטות) and inclusive (of נשים)?!

answers:

ויש לומר דהתם ממעט משום דלפניהם קאי אאלהים דכתיב⁴ בפרשה –

And one can say; that there the גמרא excludes laymen because the word לפנייהם refers to the word אלקים which is written in the פרשה. The word אלקים refers to the ב"ד. Therefore we derive from לפנייהם that only a ב"ד is qualified to judge⁵ and not laymen. This explains why the גמרא considers לפנייהם an exclusionary term. Our גמרא however maintains that nevertheless לפנייהם is also an inclusionary term.⁶

asks a final question:

ואם תאמר בלא לפנייהם תיפוק ליה דבעינן מומחים מאלהים –

And if you will say; the גמרא could derive that we require experts to judge (and not laymen) from the word אלקים (without the word of לפנייהם). Why does the גמרא exclude laymen based on the word לפנייהם; we can exclude laymen based on the word אלקים, which means expert דיינים?!

answers:

ויש לומר דלפניהם איצטריך לכל דבר עישוי וכפייה אף על פי שאינו דין דבעי מומחין

⁴ See משפטים כא,ו; כב,ז,ח'.

⁵ See previous footnote # 2.

⁶ See מהר"ם who explains that since לפנייהם is not written immediately adjacent to אלקים, therefore it can also be taken as a ריבוי (as well as a מיעוט). לפנייהם has a dual meaning; it is exclusionary since the word אלקים is written in this פרשה which limits it to דיינים; on the other hand the pluralistic aspect of לפנייהם allows us to include women in דיינים. See פנ"י for a different interpretation of תוספות answer.

And one can say; that the word לפניהם is necessary to teach us that מומחין are required for all types of coercion and enforcing even if it is not a legal ruling, nevertheless the enforcement must be supervised by דיינים מומחין.⁷

וכן מוכח בפרק קמא דסנהדרין (יז, ב) דדריש מאשר תשים אלו כלי הדיינים:

And this is also evident in the first פרק of סנהדרין מסכת, where the גמרא interprets the words אשר תשים (which you shall place), these are the utensils of the דיינים⁸ to enforce the laws through coercion if necessary.

Summary

A woman is פסולה להעיד but כשרה לדון. People may accept unqualified laymen to judge their case. דיינים מומחים are required to enforce all types of coercion.

Thinking it over

1. Is the word לפניהם discussing the judges or the litigants?⁹

How can we derive two things from the word לפניהם; a) that השוה הכתוב אשה¹⁰ and b) that מומחין are required עישוי וכפיה לאיש?

⁷ If for instance a married a גרושה where everyone knows that it is forbidden and no דין is required, nevertheless only בי"ד can coerce them to separate. See תוספות סנהדרין ב, ב ד"ה ליבעי.

⁸ The גמרא here derived it since it does not say תלמדם, but rather תשים which indicates that we are referring to a tangible object.

⁹ See (end of) ולא ד"ה פה, ב ד"ה ולא. See מהרש"א and the footnote # 43 and אות ח.

¹⁰ See רשב"א. See נה"מ.